

อ่านเมื่อวันที่ ๑๑ ต.ค. ๒๕๖๖

(ต. ๒๒.๑)

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๙๘/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	{	เทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ	ผู้ฟ้องคดี
		นายสมชัย ปล้องพุดซา	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย และจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๐/๒๕๖๐ หมายเลขแดงที่ ๒๙๓/๒๕๖๔

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่พัสดุกองคลังของผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๒/๕๐๖ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขออนุมัติดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำในขณะนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาแล้วอนุมัติให้ดำเนินการได้ และได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๓๒๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางรถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ โดยกำหนดรายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะต้องบรรทุกน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร เป็นรถยนต์บรรทุกชนิด ๖ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล ๔ สูบ ๔ จังหวะ กำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า มีน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๙,๕๐๐ กิโลกรัม คณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงได้กำหนดรายละเอียดและคุณลักษณะของรถ เป็นรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิง

/แบบอเนกประสงค์...

แบบอเนกประสงค์ ความจุไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร ชนิด ๖ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล ๔ สูบ ๔ จังหวะ กำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า และกำหนดน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๙,๕๐๐ กิโลกรัม ในราคา ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติให้ใช้รายละเอียด คุณลักษณะ และราคากลางดังกล่าว ต่อมา เจ้าหน้าที่พัสดุได้นำรายละเอียดและคุณลักษณะดังกล่าว มากำหนดในเอกสารประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เลขที่ E๒/๒๕๕๓ ตามประกาศประมูลซื้อ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งบริษัท คิงส์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดและเป็นผู้ชนะการประมูล ผู้ฟ้องคดีจึงได้ทำสัญญาซื้อขาย เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ กับบริษัทดังกล่าวเพื่อซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ชนิด ๖ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล ๔ สูบ ๔ จังหวะ ยี่ห้ออิชูซู รุ่น NQR75H5AH ซึ่งมีกำลังแรงม้า ๑๗๕ แรงม้า และน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๙,๕๐๐ กิโลกรัม (น้ำหนักรถ ๔,๕๐๐ กิโลกรัม + น้ำหนักบรรทุก ๕,๐๐๐ กิโลกรัม) ในราคา ๑,๘๙๘,๐๐๐ บาท โดยผู้ขายได้ส่งมอบ รถยนต์คันดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ดำเนินการตรวจรับพัสดุไว้เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยมีความเห็นว่า รถยนต์คันดังกล่าวมีรายละเอียดและคุณลักษณะตรงตามประกาศซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงเห็นสมควรจ่ายเงินให้กับผู้ขายต่อไป หัวหน้ากองคลังจึงมีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เพื่อขออนุมัติเบิกจ่ายเงินจำนวน ๑,๘๙๘,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ขาย และผู้ฟ้องคดีได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ตามฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ ๖๗/๕๔ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ต่อมา สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ตผ ๐๐๔๔ นม/๕๗ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบ การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีให้นายกเทศมนตรี ตำบลหนองไข่น้ำทราบว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการ ซึ่งเกิดจากการที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้กำหนด รายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ที่กำหนดให้รถที่สามารถ บรรทุกน้ำดับเพลิงขนาด ๖,๐๐๐ ลิตรได้ จะต้องมียาน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม โดยคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต และสอบถามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นมากำหนดเป็นคุณลักษณะเฉพาะ โดยมีได้ พิจารณาในเรื่องน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ที่ถูกต้องเหมาะสม และคณะกรรมการ ดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้นำคุณลักษณะดังกล่าวมาจัดทำประกาศการประมูลซื้อ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จนกระทั่งมีการจัดทำสัญญาซื้อขายและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย ทำให้ ผู้ฟ้องคดีได้รับรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะที่กำหนด ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท จึงเสนอให้ผู้ฟ้องคดี

/ดำเนินการ...

ดำเนินการเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีโดยนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง ให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำทราบว่าการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ของผู้ฟ้องคดีเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว และไม่ได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ แต่เนื่องจากความเสียหาย จากมูลละเมิดดังกล่าว มูลค่าความเสียหายเกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ จึงได้รายงานให้กระทรวงการคลังพิจารณา ต่อมา กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ ดำเนินการประมูลซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ โดยกำหนดคุณลักษณะเป็นรถยนต์ ๖ ล้อ เครื่องดีเซล ๔ สูบ ๔ จังหวะ กำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า สามารถบรรทุกน้ำ ได้ไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร มีน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๙,๕๐๐ กิโลกรัม ในวงเงิน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งบริษัท คิงส์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด และผู้ฟ้องคดี ได้ทำสัญญาซื้อขายเลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ กับบริษัทดังกล่าวเพื่อซื้อรถยนต์ บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ชนิด ๖ ล้อ เครื่องดีเซล ๔ สูบ ๔ จังหวะ ยี่ห้ออีซูซุ รุ่น NQR75H5AH ซึ่งมีกำลังแรงม้า ๑๗๕ แรงม้า และน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๙,๕๐๐ กิโลกรัม ในราคา ๑,๘๙๘,๐๐๐ บาท แต่เมื่อตรวจสอบจากรายการจดทะเบียนจะเห็นได้ว่า แม้รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ดังกล่าวมีน้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๙,๕๐๐ กิโลกรัม แต่มีน้ำหนัก ๔,๕๐๐ กิโลกรัม และน้ำหนักบรรทุก ๕,๐๐๐ กิโลกรัม ดังนั้น เมื่อเติมน้ำเต็มความจุถึง ๖,๐๐๐ ลิตร (กิโลกรัม) จะทำให้รถต้องหนักเกินกว่าที่จะบรรทุกได้ ๑,๐๐๐ กิโลกรัม (๖,๐๐๐ - ๕,๐๐๐) จึงอาจทำให้รถเสื่อมสภาพเร็ว และต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการซ่อมแซมในภายหลัง แม้มีการตรวจรับรถคันดังกล่าวไว้ใช้งานก็ไม่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อ เมื่อเปรียบเทียบราคารถที่ผู้ฟ้องคดีจัดซื้อ คือ รถบรรทุกยี่ห้ออีซูซุ รุ่น NQR75H5AH ที่มีจำหน่ายในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ จะมีราคาไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ที่ ๑,๒๑๐,๒๘๐.๓๗ บาท กับรถบรรทุกยี่ห้อเดียวกัน รุ่น FTR34JZL ซึ่งบรรทุกน้ำได้ ๖,๐๐๐ ลิตร เช่นเดียวกัน แต่มีกำลังแรงม้า ๒๔๐ แรงม้า น้ำหนักบรรทุกน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๑๕,๐๐๐ กิโลกรัม ราคาไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ที่ ๑,๖๔๒,๐๕๖.๐๗ บาท ดังนั้น การจัดซื้อรถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดี ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท (๑,๖๔๒,๐๕๖.๐๗ - ๑,๒๑๐,๒๘๐.๓๗) พฤติการณ์

/ของคณะกรรมการ...

ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายได้รับความเสียหาย คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๒๙,๕๓๒.๗๑ บาท โดยให้รับผิดชอบคนละเท่า ๆ กัน เป็นเงินคนละ ๔๓,๑๗๗.๕๗ บาท ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำในขณะนั้น ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นสูง มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตรวจสอบความถูกต้องก่อนพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามเห็นชอบให้ใช้รายละเอียดและคุณลักษณะรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ชนิด ๖ ล้อ เครื่องดีเซล ๔ สูบ ๔ จังหวะ กำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า บรรทุกน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร และมีน้ำหนักโดยรวมน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๙,๕๐๐ กิโลกรัม ตามที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางเสนอ ทั้งที่ตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ในส่วนรายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะโดยได้กำหนดให้รถบรรทุกน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร ต้องมีน้ำหนักโดยรวมน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งได้อนุมัติให้จ่ายเงินค่ารถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ให้แก่ผู้ขายตามสัญญาซื้อขาย เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ ตามที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเสนอ ทั้งที่เห็นได้ชัดเจนตามรายการจดทะเบียนรถยนต์ว่ารถบรรทุกน้ำดับเพลิงคันพิพาทสามารถรับน้ำหนักบรรทุก/น้ำหนักลงเพลลาได้เพียง ๕,๐๐๐ กิโลกรัม ซึ่งไม่เป็นไปตามสัญญาซื้อขายดังกล่าวที่กำหนดให้รถสามารถรับน้ำหนักความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร (หรือ ๖,๐๐๐ กิโลกรัม) โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งทักท้วงและสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขแต่อย่างใด ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจทำให้รถต้องเสื่อมสภาพเร็วขึ้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมในภายหลัง และไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท ต่อมา กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือที่ กค ๐๔๑๐.๔/๐๗๗๒๓ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือของกรมบัญชีกลางเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ก่อนมีคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๑๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาของกรมบัญชีกลางให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ เพื่อให้มีโอกาสดำเนินการ แสดงพยานหลักฐาน ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๑๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ

/เกี่ยวกับ...

เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าว โดยชอบแล้ว แต่ไม่ได้โต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานของตน นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ จึงมีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ แต่เมื่อครบกำหนดให้ชำระเงินในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๓๑๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งเตือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวโดยชอบเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ แต่เมื่อครบ กำหนด ๓๐ วัน คือ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดียังคงเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อ ศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงวันฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕,๕๑๘.๔๕ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๙๑,๘๗๓.๕๙ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

๒. คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า มาตรา ๔๘ เทรส แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการ ของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย (๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล (๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษา นายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรี (๔) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (๕) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ และ (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่มีหน้าที่ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดหาบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบบอเนกประสงค์ที่พิพาทให้เป็นไป ตามระเบียบของทางราชการ แต่เป็นหน้าที่ของพนักงานเทศบาลซึ่งเป็นข้าราชการประจำ ที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เริ่มตั้งแต่การขออนุมัติจัดซื้อ การกำหนด รายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะ การกำหนดราคากลาง และการจัดหาผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาซื้อขาย

/โดยเจ้าหน้าที่...

โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องตรวจสอบความถูกต้องให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเสนอฝ่ายบริหาร (นายกเทศมนตรี) พิจารณาลงนามอนุมัติหรือเห็นชอบการที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวหาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ เตรสแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ ด้วยความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี และเนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุกในเรือนจำกลางนครราชสีมาตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลจังหวัดนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ และได้รับการปล่อยตัว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวที่อยู่อันเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นเรือนจำกลางนครราชสีมา การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๑๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งสิทธิในการรับทราบข้อเท็จจริงและให้โอกาสผู้ถูกฟ้องคดีได้แย้งแสดงพยานหลักฐาน และการที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงิน และการที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๓๑๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งเตือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงิน โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการแจ้งสิทธิในการให้โอกาสผู้ถูกฟ้องคดีได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน และแจ้งคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและไม่ได้รับทราบคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นผู้มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาล

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาล เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุกอยู่ที่เรือนจำกลางนครราชสีมาตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นเรือนจำกลางนครราชสีมา การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยส่งเป็นหนังสือไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี นั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีนี้ และได้ยื่นฟ้องภายในกำหนดอายุความหรือไม่ เห็นว่าข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือลับ ที่ ตผ ๐๐๔๔ นม/๑๗๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำให้ทราบว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการ ซึ่งเกิดจากการที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้กำหนด

/รายละเอียด...

รายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะตามบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ และคณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้นำคุณลักษณะดังกล่าวมาจัดทำประกาศการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จนกระทั่งมีการจัดทำสัญญาซื้อขายและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะที่กำหนด ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท จึงเสนอให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีโดยนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำจึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการสอบสวนแล้วรายงานให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำทราบว่าการจัดซื้อจัดจ้างรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว และไม่ได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ดังกล่าว และได้รายงานให้กระทรวงการคลังพิจารณา ต่อมา กรมบัญชีกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะตามบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงิน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท พฤติการณ์ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เห็นควรให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหาย จำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑๒๙,๕๓๒.๗๑ บาท โดยให้รับผิดชอบคนละเท่า ๆ กัน เป็นเงินคนละ ๔๓,๑๗๗.๕๗ บาท ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงิน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ สั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยการออกคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่ตนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีสามารถเลือกใช้สิทธิเพียงทางหนึ่งทางใดได้เท่านั้น ผู้ฟ้องคดีไม่อาจใช้สิทธิทั้งสองกรณี

/ในคราวเดียวกัน...

ในคราวเดียวกันได้ เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิต่อศาล โดยนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการกระทำละเมิดของตน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีสละสิทธิเรียกร้องตามคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดี และคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ศาลมีอำนาจออกคำสั่งได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความหรือไม่ ซึ่งอายุความในการฟ้องคดีเป็นข้อกำหนดอันเกี่ยวข้องกับความสะดวกเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลสามารถยกขึ้นวินิจฉัยแล้วมีคำพิพากษาไปก็ได้ ตามข้อ ๙๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ เห็นว่า เมื่อความรับผิดทางละเมิดในคดีนี้ เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด อายุความใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในกรณีนี้จึงมีกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่องานสารบรรณของผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งความเห็นของกรมบัญชีกลางตามหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน โดยการออกคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท ให้เสร็จสิ้นภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง และเป็นการกระทำอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งจะมีผลทำให้อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่มีกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สะดุดหยุดลง และระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากผู้ฟ้องคดีแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินโดยชอบ

/เมื่อข้อเท็จจริง...

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำกลางนครราชสีมา ตามหมายจำคุกคดีถึงที่สุด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดนครราชสีมา ฎมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้แก่เรือนจำกลางนครราชสีมา ตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงต้องส่งไปยังเรือนจำกลางนครราชสีมา การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการแจ้งคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นหนังสือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงถือไม่ได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน คำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินดังกล่าวจึงยังไม่มีผลใช้บังคับกับผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การออกคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงมิได้เป็นเหตุให้อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสะดุดหยุดลง ตามมาตรา ๑๙๗/๑๔ (๕) วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง (วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙) คือ ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดอายุความหนึ่งปี ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดอายุความการฟ้องคดี ศาลจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงเห็นควรให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะถูกจำคุกในเรือนจำกลางนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ และถือว่าเรือนจำกลางนครราชสีมา เป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีอีกแห่งหนึ่ง แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งที่อยู่เป็นเรือนจำกลางนครราชสีมาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ประกอบกับมาตรา ๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่บัญญัติให้บุคคลธรรมดาที่มีถิ่นที่อยู่หลายแห่งให้ถือเอาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น จึงถือว่าที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นภูมิลำเนาอีกแห่งหนึ่งของผู้ถูกฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการแจ้งคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

/วิธีปฏิบัติ...

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว นั้น เห็นว่า จากบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะเห็นได้ว่าการที่จะถือเอาที่อยู่แห่งใดแห่งหนึ่ง เป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้นได้จะต้องเป็นกรณีที่อยู่หลายแห่งที่สับเปลี่ยนกันได้ หรือมีหลักแหล่งที่ทำการงานหลายแห่งเท่านั้น แต่ในกรณีของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำกลางนครราชสีมา ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีเสรีภาพที่จะไปพักอาศัยที่บ้านได้ในระหว่างจำคุกที่เรือนจำกลางนครราชสีมา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจสับเปลี่ยนที่อยู่ตามทะเบียนบ้านกับที่อยู่เรือนจำได้ อันจะถือเอาที่อยู่ตามทะเบียนบ้านเป็นภูมิลำเนาอีกแห่งของผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพิพากษายกฟ้อง และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และผู้ถูกฟ้องคดีก็ไม่ได้รับการเลือกตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำอีก สำหรับกรณีเรื่องภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดี นั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ถูกจำคุกที่เรือนจำกลางนครราชสีมา ตามคำพิพากษาคดีถึงที่สุด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ นั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีไม่อาจทราบได้ เพราะไม่มีข้อมูล ตลอดจนไม่มีเอกสารหลักฐานใด ๆ แจ่มมายังผู้ฟ้องคดีเพื่อรับทราบหรือให้ดำเนินการใด ๆ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวข้องในคดีดังกล่าวแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดีไม่อาจทราบได้ว่า ณ เวลาที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ถูกฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ ณ ที่ใด ผู้ฟ้องคดีจึงตรวจสอบภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ซึ่งระบุว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ประกอบกับในการแจ้งหนังสือไปยังผู้ถูกฟ้องคดีตามที่อยู่ของผู้ถูกฟ้องคดีปรากฏว่ามีผู้รับหนังสือมาโดยตลอด ไม่ปรากฏสถานะในการจัดส่งว่า จัดส่งไม่ได้หรือไม่มีผู้รับ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ฟ้องคดีจึงเชื่อโดยสุจริตว่า ในช่วงระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ถูกฟ้องคดีมีภูมิลำเนาตามที่อยู่ดังกล่าวมาโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดนครราชสีมา ตามหมายจำคุกคดีถึงที่สุด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ปรากฏตามหนังสือของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง นครราชสีมา ๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้สรุปข้อเท็จจริงในการทำคำคัดค้าน

/คำให้การ...

คำให้การ แนบพร้อมคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ การที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นไปโดยชอบแล้ว

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๑๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แจ้งสิทธิในการรับทราบข้อเท็จจริงและโอกาสในการโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน แนบมาพร้อมทั้งหนังสือของกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๐๗๗๒๓ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิด โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีตามหลักฐานของทางราชการ ซึ่งจากหลักฐานใบตอบรับมีผู้รับไว้แทน ระบุในใบตอบรับว่า “มารดา” เป็นผู้รับ จึงเป็นการรับโดยชอบ เพื่อให้โอกาสผู้ถูกฟ้องคดีได้รับทราบข้อเท็จจริงและให้โอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะออกคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง กำหนดให้ผู้ต้องรับผิดทางละเมิดชดใช้คืนเงินตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๑๐ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กรณีจึงเป็นการที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๑๘ วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ที่กำหนดให้การออกคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้มีอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ การออกคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นการออกคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการแจ้งคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ไปยังผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่อยู่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ พร้อมหนังสือเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจากหลักฐานใบตอบรับ ปรากฏว่ามีบุคคลซึ่งเป็นผู้รับหนังสือแทน ระบุว่ามีความเกี่ยวพันในฐานะ “ลุง” ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีความเกี่ยวพันในฐานะเป็นญาติกับผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งสามารถที่จะติดต่อหรือแจ้งหนังสือดังกล่าวต่อบุคคลซึ่งพักอาศัยอยู่ในภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดี ให้รับทราบคำสั่งดังกล่าวได้ หรืออาจแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเพื่อรับทราบได้ แต่ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีหรือบุคคลใดได้มีการโต้แย้งหรือแจ้งการเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงเวลานั้น ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปตามภูมิลำเนาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ซึ่งมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ

/ทางปกครอง...

ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ... เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แจ้งคำสั่งให้ชดใช้คืนเงินความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๓๑๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ขอให้ชดใช้คืนเงินค่าสินไหมทดแทนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ไปยังผู้ถูกฟ้องคดี ณ บ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อันเป็นที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ โดยหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าว มีผู้รับแทนระบุในใบตอบรับว่า เป็นมารดาและลุง ตามลำดับ กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง คือ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ จึงเป็นการแจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ อันเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องแก่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว คำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง กำหนดให้ผู้ต้องรับผิดทางละเมิดชดใช้คืนเงิน มีผลใช้บังคับกับผู้ถูกฟ้องคดีได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ทั้งนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยทำคำสั่งดังกล่าวระบุว่า หากเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือต่อนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่มูลละเมิดใช้สิทธิเรียกร้องทางหนี้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อให้มีการบังคับตามสิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดี มิได้ปล่อยปละละเลยแต่อย่างใด จึงถือเป็นการที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นเหตุให้อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสะดุดหยุดลงเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความและให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น ตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงเริ่มนับใหม่ในวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจะครบระยะเวลาหนึ่งปี ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าวันวางฎีกาเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ คือ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่มีการกระทำละเมิด จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งให้

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีใช้คำสั่งใหม่ทดแทนและแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเรียกร้องคำสั่งใหม่ทดแทนไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดอายุความดังกล่าวศาลปกครองชั้นต้นยังไม่ได้หยิบยกขึ้นมาพิจารณาพิพากษาในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีที่พิพาทนี้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้คำสั่งใหม่ทดแทนพร้อมดอกเบี้ยตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหมายแจ้งให้ทำคำแก้อุทธรณ์โดยชอบแล้ว ต่อมา ศาลกำหนดให้วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาล โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำแก้อุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ศาลจึงไม่รับไว้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนคดี แต่ให้ยับยัดไว้

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และคำอุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ขออนุมัติดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติให้ใช้รายละเอียดคุณลักษณะ และราคากลางตามที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางเสนอ โดยได้กำหนดรายละเอียดและคุณลักษณะของรถเป็นรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ชนิด ๖ ล้อ ความจุไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร เครื่องยนต์ดีเซล ๔ จังหวะ จำนวนลูกสูบ ๔ สูบ กำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า และกำหนดน้ำหนักบรรทุกรวมน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๙,๕๐๐ กิโลกรัม และกำหนดราคากลางในราคา ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ปรากฏว่า บริษัท คิงส์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด และเป็นผู้ชนะการประมูล ผู้ฟ้องคดีจึงได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทดังกล่าว เพื่อซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ขนาดความจุไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร ชนิด ๖ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล ๔ จังหวะ จำนวนลูกสูบ ๔ สูบ ยี่ห้อฮิวซุ รุ่น NQR75H5AH ซึ่งมีกำลังแรงม้า ๑๗๕ แรงม้า และน้ำหนักบรรทุกรวมน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ๙,๕๐๐ กิโลกรัม (น้ำหนักรถ ๔,๕๐๐ กิโลกรัม + น้ำหนักบรรทุก ๕,๐๐๐ กิโลกรัม)

/ในราคา...

ในราคา ๑,๘๘๘,๐๐๐ บาท และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับพัสดุไว้เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ตามฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ ๖๗/๕๔ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นเงินจำนวน ๑,๘๘๘,๐๐๐ บาท

ต่อมา สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือลับ ที่ ตผ ๐๐๔๔ นม/๕๗ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ ทราบว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการ ทำให้ได้รับความเสียหายต่อราชการ ซึ่งเกิดจากการที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางมิได้ดูตามบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท จึงให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีโดยนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ (นายสัญญา พรโคกสูง) จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ต่อมา คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้มีหนังสือที่ นม (กสส) ๕๒๕๖๑/๒๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ เรียกผู้ถูกฟ้องคดีมาให้ถ้อยคำ โดยส่งหนังสือดังกล่าวไปยังบ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นที่อยู่ตามทะเบียนบ้านอันเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ต่อมา คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ รายงานผลการสอบสวนต่อนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำว่า การจัดซื้อจัดจ้างรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดี เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว พฤติการณ์ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำด้วยความจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ โดยให้ยุติเรื่อง แต่เนื่องจากความเสียหายจากมูลละเมิดดังกล่าวมีมูลค่าความเสียหายเกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำจึงได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๕๑๐ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ รายงานให้กระทรวงการคลังพิจารณา ในระหว่างนั้นปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเป็นเวลา ๑ ปี ๗ เดือน ๒๑ วัน ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ ในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานเรียกรับทรัพย์สินสำหรับตนเองเพื่อกระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำกลางนครราชสีมาตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมา กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๐๗๗๒๓ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณา

/ความรับผิดชอบ...

ความรับผิดชอบทางละเมิดให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดี ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท พฤติการณ์ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๒๙,๕๓๒.๗๑ บาท โดยให้รับผิดชอบคนละเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๔๓,๑๗๗.๕๗ บาท ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำในขณะนั้น ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นสูง มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตรวจสอบความถูกต้องก่อนพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามเห็นชอบอนุมัติให้ใช้รายละเอียดคุณลักษณะรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบบอเนกประสงค์ ชนิด ๖ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล ๔ จังหวะ ๔ สูบ กำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า มีถังบรรทุกน้ำขนาดไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ลิตร และมีน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๙,๕๐๐ กิโลกรัม ตามที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางเสนอ ทั้งที่ตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ในส่วนของรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะได้กำหนดให้รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร ต้องมีน้ำหนักรวมน้ำหนักบรรทุก (G.V.W.) ไม่น้อยกว่า ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งได้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่ารถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบบอเนกประสงค์ให้แก่ผู้ขาย ตามสัญญาซื้อขาย เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ ตามที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเสนอ ทั้งที่เห็นได้ชัดชัดเจนตามรายการจดทะเบียนรถยนต์ว่า รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงคันพิพาทสามารถรับน้ำหนักบรรทุก/น้ำหนักลงเพลาได้เพียง ๕,๐๐๐ กิโลกรัม ซึ่งไม่เป็นไปตามสัญญาซื้อขายดังกล่าว ที่กำหนดให้รถสามารถรับน้ำหนักความจุ ๖,๐๐๐ กิโลกรัม ทำให้รถต้องรับน้ำหนักเกินกว่าที่จะบรรจุได้ ๑,๐๐๐ กิโลกรัม (๖,๐๐๐ - ๕,๐๐๐) โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีการโต้แย้งทักท้วงและสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขแต่อย่างใด ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจทำให้รถต้องเสื่อมสภาพเร็วขึ้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมในภายหลัง และไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือของกรมบัญชีกลางดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ต่อมานายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๑๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาของกรมบัญชีกลางให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ และแจ้งสิทธิในการรับทราบข้อเท็จจริงและให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีโอกาสดำเนินการโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน โดยส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี หลังจากนั้น

/นายกเทศมนตรี...

นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี คิดเป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท ภายใน ๔๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ โดยส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๓๑๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งเตือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกฟ้องคดียังคงเพิกเฉยไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงินจำนวน ๙๑,๘๗๓.๕๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท นับถัดจากวันที่ฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี และคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และให้คืนเงินค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของ ศาลปกครองชั้นต้น จึงยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การแจ้งคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แนบพร้อมกับหนังสือ เทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยวิธีส่ง ทางไปรษณีย์ตอบรับ ไปยังบ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการของผู้ถูกฟ้องคดี และปรากฏหลักฐานตามใบตอบรับว่า มีบุคคลซึ่งเป็นผู้รับหนังสือแทน ระบุว่ามีความเกี่ยวพัน ในฐานะ “ลุง” อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีการโต้แย้งหรือแจ้งการเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนา ของผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงเวลานั้นให้ผู้ฟ้องคดีทราบ กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือ แจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องแก่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยชอบ ด้วยกฎหมายแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุกในเรือนจำกลางนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลจังหวัดนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ และได้รับการปล่อยตัวเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ดังนั้น ในช่วงเวลาดังกล่าวที่อยู่อันเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นเรือนจำกลางนครราชสีมา การแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงิน โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยัง

/ที่อยู่ตาม...

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการแจ้งคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาก่อนว่า การแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า ภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว มาตรา ๑๙๓/๑๒ บัญญัติว่า อายุความให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไป ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องให้งดเว้นการกระทำ การอย่างใด ให้เริ่มนับแต่เวลาแรกที่ฝ่าฝืนกระทำการนั้น มาตรา ๑๙๓/๑๔ บัญญัติว่า อายุความย่อมระงับเหตุยุติลงในกรณีดังต่อไปนี้... (๕) เจ้าหน้าที่ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี และมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่ออายุความระงับเหตุยุติลงแล้วระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความ วรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อเหตุที่ทำให้อายุความระงับเหตุยุติลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองให้มีผลใช้ยันต่อบุคคลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป มาตรา ๖๙ วรรคสอง บัญญัติว่า การแจ้งเป็นหนังสือให้ส่งหนังสือแจ้งต่อผู้นั้น หรือถ้าได้ส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้นั้นก็ให้ถือว่าได้รับแจ้งตั้งแต่วันที่ไปถึง

/เมื่อข้อเท็จจริง...

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ตผ ๐๐๔๔ นม/๕๗ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งผลการตรวจสอบการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการ ทำให้ได้รับความเสียหายต่อราชการ ซึ่งเกิดจากการที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางมิได้ดูตามบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท จึงให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำจึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ต่อมา คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงต่อนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำว่า การจัดซื้อจัดจ้างรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดี เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว พฤติการณ์ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำด้วยความจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำพิจารณาแล้ว มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ โดยให้ยุติเรื่อง จากนั้น นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำมีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๕๑๐ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ รายงานให้กระทรวงการคลังพิจารณา ระหว่างนั้นปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเป็นเวลา ๑ ปี ๗ เดือน ๒๑ วัน ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ ในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานเรียกรับทรัพย์สินสำหรับตนเองเพื่อกระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำกลางนครราชสีมาตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๐๗๗๓๒ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่จากกรมบัญชีกลางว่า การจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ของผู้ฟ้องคดี ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำในขณะนั้น ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นสูงมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตรวจสอบความถูกต้องก่อนพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลงนามเห็นชอบให้ใช้รายละเอียดและคุณลักษณะรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ตามที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางเสนอ พฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๔๓๑,๗๗๕.๗๐ บาท คิดเป็นเงิน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท ต่อมา นายกเทศมนตรีตำบลหนองไข่น้ำ จึงมีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ถูกฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ ไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้สิทธิ เรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดี มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า งานสารบรรณ ของผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๐๗๗๓๒ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องดำเนินการ ออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ได้มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่จะมีสิทธิเรียกชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จากผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ที่ต้องรับผิดชอบภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดี มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ โดยส่งหนังสือดังกล่าว ไปยังบ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นคำสั่งของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีถูกจำคุก อยู่ในเรือนจำกลางนครราชสีมา ตามหมายจำคุกคดีถึงที่สุด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๗/๒๕๕๗ ของศาลจังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ภูมิลาเนาของผู้ถูกฟ้องคดีในขณะนั้นจึงได้แก่ เรือนจำกลางนครราชสีมา ตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การแจ้งคำสั่ง เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องส่งไปยังเรือนจำกลางนครราชสีมา การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ตามคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่เรียกให้ ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๘๖,๓๕๕.๑๔ บาท โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการแจ้ง

/คำสั่งเรียก...

คำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นหนังสือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีไม่อาจถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินดังกล่าว จึงยังไม่มีผลใช้บังคับกับผู้ถูกฟ้องคดีได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความการฟ้องคดีหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อวินิจฉัยแล้วว่าการแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งเทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่เป็นเหตุให้อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสะดุดหยุดลง ตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วันที่ถือว่าหน่วยงานของรัฐรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุด คือ วันที่หน่วยงานของรัฐได้สั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ นม ๕๒๕๖๑/๑๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ ว่า ผู้ฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง การนับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดจึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันอย่างช้าที่สุดที่ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นชอบสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จนถึงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดอายุความหนึ่งปี ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า วันวางฎีกาเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ คือ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่มีการกระทำความผิด จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำความผิด ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดอายุความดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นยังไม่ได้หยิบยกขึ้นมาพิจารณาพิพากษาในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีที่พิพาทนี้ นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นโดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิ

/เรียกเรื่อง...

เรียกร้อยค่าสินไหมทดแทนไม่เกินอายุความอย่างยาวที่สุด คือ ไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำละเมิด อันเป็นกฎหมายทั่วไป แต่คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบ อายุความการใช้สิทธิเรียกร้อยค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีกำหนดตามกฎหมายเฉพาะ คือ ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด ส่วนประเด็นอุทธรณ์อื่น ๆ ของผู้ฟ้องคดีไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน และคืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี

นายสมยศ วัฒนภิรมย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ว. ๑๑๗

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นางสิริกาญจน์ พานพิทักษ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายณัฐ รัฐอมฤต
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ฐ. ๒๕/๑๗ ๑๗๖๕๗

นายธีระเดช เดชะชาติ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุรัตน์ พุ่มพวง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

สุ. ๒๕/๑๗ ๑๗๖๕๗

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายสมเกียรติ แสงรุ่ง

